

קול הכשרות

בס"ד גליון 1 | טבת תשפ"ד | יו"ל ע"י נאמני הכשרות דעדתינו | טלפקס: 077-470-1071 | ירושלים - בית שמש

פרסום ראשון

מכתב היסטורי מעשרות מורי צדק דעדתינו שליט"א

8 עמוד

גדולי רבני עדתינו שליט"א בקריאה נרגשת ובקשה מיוחדת מהעוסקים עם הציבור ומוועדי ומשגיחי כשרות "שלא להשתמש כלל עם שום סמארטפון אפילו מסוּנן"

'משגיח כשרות' מהותו ותפקידו

במשנת רבותינו הגדולים רבני העדה החרדית זצוק"ל ויבלחט"א

לדמותו של משגיח \ גודל האחראיות \ עירנות וריכוז \ עיסוק נוסף באמצע השגחה \ האם יש בעיות במכשיר? \ המכשיר משנה את התפיסה \ ההתקרבות למושגים מנוכרים \ מסכנה גשמית לסכנה רוחנית

מאמר מקיף ויסודי אודות פולמוס המכשירים

עמוד 2

"אם מדובר בדרישה של הרב בראנסדארפער - אין לך ברירה אלא לעשות את הנדרש, משום שאצלו אין כזה מושג 'אי אפשר', מבחינתו הכל אפשרי".

עמוד 5

בשנת תש"ל הוחלט להכניס למשרדי 'ועד הכשרות' מכשיר פקס האם ההחלטה התקבלה פה אחד? עמוד 4

מן הראב"ד פוסק הדור בעל 'אבן ישראל' זצוק"ל:

"וואס?!"

מיינט איהר אז מיר וועלן

צולאזן אידן צו

ארבעטן אין די

קלויסטערס?!"

עמוד 7

תמליל משיחה ארוכה של גדולי וחשובי הרבנים שליט"א מירושלים ובני ברק, עם ראשי ועד הכשרות - אי"ה בגליון הבא

חשיפה

בשערי הגליון

בחיים ישנם נסיונות למכביר, ותפקידנו עלי אדמות, לעמוד בהם. יחד עם זאת יום יום אנו מבקשים ומתפללים "אל תביאנו לידי נסיון", כי כאשר הנסיון כבר פה, זה דורש התמודדות, ולהתמודדות צריך להיות חזק, כי כאשר אין חזק, עלולים בנקל להכשל.

*

פילנתרופ ידוע בארה"ב, מגדולי מחזיקי התורה ברחבי העולם היהודי, ניהל בית חרושת ענק, שירש עוד מאביו ע"ה. ההכנסות מבית החרושת הציבו אותו בין גדולי עשירי היהדות החרדית, ותרומותיו למוסדות התורה היו בהתאם.

לפני מספר שנים, מכר את בית החרושת לחברה גויית, ששלמה על כך מחיר אסטרונומי של מעל מיליארד דולר (!). כעבור 3 שנים בלבד התברר ששוי בית החרושת הוכפל כפול שלש, אחת הסיבות העיקריות לכך, כי המפעל עבד 24/7, וכאשר פעל תחת הנהלה יהודית המפעל כמוֹבן לא פעל בשב"ק, והיות ומדובר במכונות ענק, הפעלת המכונות מחדש הינו תהליך מורכב וארוך, כך שההשבתה היתה מעבר ליום אחד, וכעת שהמכונות אינם פוסקות מייצור, זנקו הרווחים פי כמה.

האם אותו יהודי, מצטער על כך שהוא לא השכיל להפעיל את המפעל גם בשבת, או לפחות למצוא היתר הלכתי שיאפשר את המשך הייצור גם בשב"ק ע"י שותפות עם גוי וכדומה?! האם היה לאותו יהודי יקר נסיון כל שהוא בנידון?!

התשובה ברורה לכולנו. מעולם לא עלה על דעתו ללכת לכיוונים שכאלו. זה לא היה אצלו בגדר 'נסיון', כי הפעלת המפעל בשבת, גם ע"י היתר דחוק, לא היתה עבורו אופציה כלל ועיקר, מאחר ומדובר ביהודי יקר ירא וחרד לדבר ה', וגם אחרי שנודע לו, שלו היה עושה קומבינה, היו נכסיו מכפילים את שוויים, לא הצטער לרגע קט, המשך בעמוד הבא

בעזה"ת נפתח קו לעדכוני המערכה: "קול הכשרות" שמספרו 0733-576-206

משגיח כשרות' מהותו ותפקידו

במשנת רבותינו הגדולים רבני העדה החרדית זצוק"ל ויב"חט"א

בכנס משגיחים לקראת שנת השמיטה

בספר עזר בקודש (עמוד קיח) מובא: "מרן הגאב"ד הגה"ק מסאטמאר זי"ע, אמר, שבענין נתינת השגחה צריכים להיות חכם ובר דעת, כי גם אם המשגיח הוא ירא וחרד יכול הוא להכשיל חלילה בעת שאינו בקי בענינים טכניים שכל מוצר תלוי. ואמר שיש ג' תנאים להיות משגיח א. חכם, ב. ת"ח, ג. ערליכער איד".

היה עומד ומזרז את העוסקים במלאכת הקודש שיזכרו תמיד מקומם הרם, וכה נכתב שם (עמוד 75) ע"י הסד"ד הרב ר' יצחק שלמה בלוי שליט"א:

"היה תמיד עומד ומזהיר למשגיחי הכשרות את תפקידם לא רק כמשגיחי כשרות אלא כמייצגים של העדה החרדית ומוסד הרבנות בתפארתה, וכאשר שמע על משגיח שמזלזל ח"ו במעמדו ידע להעמידו על מקומו כי ראה בכך פרצה בחומת

בתפקידו שזוכה לעמוד ולשרת בקודש, אין עבודתו כאיזה עובד פשוט בכל תחום שהוא, אלא זוכה הוא במובן מסוים לתפקיד רבני, ובשו"ע יש סימן שלם (יו"ד סי' קי"ט) בה מבואר בפרטות על מי ניתן לסמוך ועל מי לא. ועליו להתנהג בהתאם בכל הליכות חייו.

בענין זה מובא בקונטרס 'זכור זאת ליעקב' שי"ל ע"י ועד הכשרות דעדתינו, על הגאון האדיר ר' יעקב בלוי זצ"ל - חבר הביד"צ ורבה של ועד הכשרות, ושם מתואר האידך

כאשר אנו עומדים בעין הפולמוס אודות החזקת המכשירים המסוננים, ישבנו לערוך מאמרינו זה במטרה להתבונן במהות תפקידו של משגיח, והאם אין סתירה עקרונית ושוורשית, בין יסודות אלו לבין החזקת מכשיר שכזה.

לדמותו של משגיח

ובכן, כאשר ניגשים לנושא של השגחה, היסודות ברורים ופשוטים שאין צורך לפלפל בהם, כל משגיח יודע ומרגיש

המשך מעמוד הקודם

ולא תהא על הראשונות.

כי עבור יהודי שומר תומ"צ אמיתי, רווח - גם עתק - באמצעות חילול שבת, לא רק שהוא דוחה זאת בשתי ידיו, כי אם ייעלב באם הצעה שכזו תוצע בפניו. כי לכל אדם יש קו אדום, שאותו הוא לא יעבור ויהי מה, גם אם בדרך הטבע נראה שהוא ירוויח ע"י כך הון רב.

למי בכל זאת הצעה שכזו תהווה 'נסיון'? למי ששמירת השבת היא לא בנפשו, הוא שומר שבת כי הוא לא רוצה להרגיז את הוריו, כי הוא מתבייש מפני חבריו... לאחד שכזה האופציה קיימת, אלא שהוא מנוע מלעשות זאת מסיבות צדדיות, אך ברגע שה'ריווח' (עבורו) יהיה גדול מההפסד, הוא לא יעמוד בנסיון.

'אני בינה לי גבורה', כאשר יש לאדם הבנה עמוקה בנושא כל שהוא, תהיה לו גם הגבורה להתמודד עם נסיון, עד כדי כך שזה כלל לא יהווה נסיון עבורו, אך כאשר אין הדבר ברור לו

למהדרין. אך אין ספק, שבאם יתבהרו ויתלבנו הדברים נכונה, ויובן היטב גודל הסכנה הכרוכה בדבר, האופציה הזו, גם לו היתה מסייעת להידור הכשרות, לא היתה קיימת! בדיוק כשם שלא קיימת אצל אף אחד אופציה של חילול שבת, או שאר איסורי תורה, למען הרבות הידורי כשרות בישראל.

כך שכל מה שחסר לתיקון המצב, הוא לא איך להסתדר ללא מכשירים מסוכנים אלו, כי כל פתרון שאצל המדובר הוא עיקרון בל ימוט, הפתרון פשוט אינו קיים, וכשהוא לא קיים, ממילא מחפשים דרכים חילופיות וכאשר מחפשים באמת, בס"ד גם מוצאים! איך אומר הפתגם "א איד גיבט זיך אן עצה..."

כך שכל מה שחסר פה, זה ההבנה העמוקה מה טומן כלי זה בחובו גם אם הוא מסונן סינון אחר סינון; מה היא השפעתו על נושאו ועל הסובבים; ומה הם התוצאות על הכלל כולו, וזאת נברר בעז"ה בגליונות אלו.

כשמלה, ממילא הוא נתון לספיקות וכשיש ספיקות קשה לעמוד בנסיון.

ולעניינו. נניח שלא קיימת אפשרות להשגחה, רק תוך כדי חילול שבת ח"ו, האם היה הוה אמינא להסכים לכך? ודאי שלא! כי חילול שבת ח"ו הוא עבורנו סוף הדרך, גם אם עקב כך נאלץ לוותר על אלפי מוצרים כשרים.

לו היתה ההבנה ברורה ומוצקה, שהסמארטפון הוא כלי משחית שלא נוצר כמוותו לרוע מיום בריאת העולם ועד היום, האופציה להשתמש עמו לתועלת ההשגחה על הכשרות, כלל לא היתה עולה על השלחן, הסיפור מתחיל, כאשר חסרה ההבנה מה באמת מחולל הכלי משחית הלזה, הן כלפי המשגיחים בעצמם, והן כלפי כלל הציבור.

ברור לנו שלא מדובר כאן באקט זדוני להכשיל את היחיד והרבים, הדבר נעשה מחוסר ידיעה בעומק התהום של המכשיר, ומהרצון הכנה לזכות את עם ישראל במוצרים כשרים

הכשרות".

כדברים האלו הזכיר גם הגאון ר' גבריאל נויפלד שליט"א מו"צ ומרבני ועד הכשרות, בכנס המשגיחים השנתית - באחת השנים האחרונות - וכה אמר:

"משגיח בעצם הוא בעל עוצמה אדירה, הרי הוא בא כשליח ב"ד, ב"ד הגדול שבירושלים, הוא מופקד על ביצוע הוראותיהם של הבי"ד ושל וועד הכשרות, ושל הרבנים".

הנה כי כן, הן המשגיח בעצמו חובתו לראות את עצמו כמשמש בתפקיד מרומם, ולא כעובד פשוט ושגרת, והן כלל הציבור רואים בו כך, וכאשר הוא מייצג עמדת הביד"צ, הרי כל הליכות חייו קורנות עמדת הביד"צ במלוא מובן המילה.

גודל האחריות

וכמו כן פשוט שבנוסף לתפקידו הרם ישנו גם כמה נקודות תורפה שעליו לעמוד בהם, וכפי שהבאנו בראש מאמרנו ממרן הגאב"ד הגה"ק מסאטמאר זי"ע, על המשגיח שעליו להיות פיקח ות"ח ויר"ש, כמו"כ כידוע שבתנאי קודם למעשה עליו להתאזר בהרבה אחריות עירנות וריכוז.

ונתחיל בנושא האחריות שהיטיב להגדיר זאת הגאון ר' גבריאל נויפלד שליט"א בדרשתו הנ"ל:

"ההבדל בין אותו המקפיד למלא את חובתו לבין מי שדואג וחרד ברגש אחריות עמוקה לתחום הרגיש הזה של כשרות, הוא כרחוק מזרח ממערב. כמו שכל בעל מפעל או מנהל מפעל, אחראי וחרד לכל פרט סמוי במפעל, ולא יסתפק לחשוב ולומר אני את העבודה שלי עשיתי, אני לא חייב יותר מזה, כי תמיד הוא יחתור ויחתור למצוא עוד דברים ועוד דברים. אם מנהל מפעל שאצלו זה נושא גשמי כך על אחת כמה וכמה המשגיח המופקד על כשרות. לפעמים משגיח יכול לחשוב כי באפשרותו להרפות קצת, אני כאן לבדי במפעל, אף אחד לא רואה אותי, אבל יתבונן הרי סוף סוף על כתפתיי

משגיח שהיתה לו קביעות להפגש עם הגאון האדיר ר' יעקב בלוי זצ"ל - רבה של ועד הכשרות, וביום אחד תואם ביניהם להפגש מאוחר יותר, וכאשר הגיע כמסוכם שאלו הגאון ר' יעקב האם העמיד משהו אחר על מקומו במשמרת ההשגחה, וכה מצוטט בסיום סיפור זה בקונטרס 'זכור זאת ליעקב' (עמוד 31):

"רבינו לא וויתר ואמר לו, 'גם כשאתה מאחר דקה אחת מהמשמרת שלך אתה צריך לדאוג לממלא מקום...'".

ועל שכם שלי מוטל האחריות של רבבות ואלפים יהודים, יראים ושלמים צדיקים וחסידים מדקדקים, שסומכים ברגע הזה עלי, יכול לחשוב אלו הן דברים שבלב מי יודע מזה, אבל לא! זה מבצבץ מלבד בהמשך הזמן ועוד איך. לכן, הדאגה ואחריות הוא חובה הרבה יותר מאשר מילוי פשוט של חובה".

וכן ניתן ללמוד על נחיצות הרגשת האחריות, גם ממה שאירע פעם עם איזה

האיסור הראשון מטעם רבנותינו זצוק"ל וינדלח"ט, פורסם לפני 12 שנה בחודש דנן (טבת) כאשר ירד לעולם נסיון חדש, הלה המה המכשירים הטמאים, כאשר בהמשך הצטרפו אליהם כל גדולי ישראל בארץ ובחו"ל

בס"ד **מטעם רבנותינו הגה"צ מרן הגאב"ד והביד"צ שליט"א**

דעת תורה ואזהרה חמורה

באשר לאחרונה נתחדשו משחיתים חדשים המאיים ח"ו להחריב את עתידנו ואת עתיד ילדינו במכשירים חדשים אשר לא שערום אבותינו, חדשים לבקרים, כגון:

אייפון, מכשירי אנדרו איד, איי-פאד, בלעק-בערי, אם פי 4, וכדו',

וכל מיני נגנים שיש בהם אפשרות של צפיה בסרטים, וכל מכשירים קטנים שונים שיש בהם אפשרות חיבור ל"אינטרנט" (באופן אלחוטי או סולארי) וכבר המיטו שואה רוחנית על אלו שהחזיקום, ובפרט שהם באופן זעיר שיכולים להסתירם בניקל וכבר השתמשו בהם לדברים חמורים ר"ל.

וקיוחם של חכשירים אלו חמיד בסכנה חמורה את קדושת בית ישראל.

וכבר אסרו גדולי ישראל בארץ ובגולה. ובכן הננו להודיע דעתנו דע"ת כי **אסור בהחלט להחזיק ולהשתמש בחכשירים אלו בשום פנים ואופן אף אם לא משתמשים בהם לסרטים בלי שום הוראת היתר כלל. וכן כל כלי שיצא ח"ו שיהיה בהם אפשרות הנ"ל אסורה.**

ומכאן מזהירים בזה באזהרה חמורה כל בעלי החנויות שלא למוכרם כלל.

וכל השומעים לדברינו יתברכו ממקור הברכות ויזכו לדורות ישרים מבורכים מתוך שמחה וכל טוב. וה' יגדור פרצות בני ישראל במהרה.

וח"ש למען עתידם וקדושת בית ישראל. כ"ד טבת תשע"ב לפ"ק. הביד"צ פניה"ק ירושלם ת"ו.

נאם **אברהם יצחק אולמאן**

נאם **משה שטרנבוך ראב"ד**

נאם **נפתלי' פדנקל** נאם **הושע ראזענבערגער** נאם **יעקב מענדל יאראוויטש**

מאד צריך להזהר שלא להכניס כלים מכלים שונים הנ"ל לבית ולא להרשות לילדים ליכנס ולהתחבר לבתים שיש שם כלים הנ"ל והריני מזהיר על זה תמידים בסדרן ולהשומעים יונעם

נאם **יצחק טוביה ווייס** רב ואב"ד פניה"ק ת"ו

איזה וויכוחים סוערים היו מתקיימים אז, באם היה המדובר על המכשירים שהוכנסו היום...

בקונטרס 'זכור זאת ליעקב' (עמוד 25) מובא הסיפור דלהלן מפיו של הרב בינדר:

"ההתרחבות הראשונה היתה בסוף שנות התש"ל והגיעה לביטוי כאשר התקבלה ההחלטה להכניס את מכשיר הפקס למשרדי 'ועד-הכשרות', במקום ללכת הלך וחזור מרשות הדואר ולענות בגלויות דואר. גם אז, ההחלטה לא התקבלה פה אחד..."

מכשיר הפקס הינו לכו"ע ללא כל רבב, ובכל זאת היו וויכוחים על כך. נקל לשער איזה וויכוחים סוערים היו מקיימים אז, אם בכלל, באם היה המדובר על המכשירים שהוכנסו היום...

"המכשירים עוצבו באופן מיוחד שבכוחו לשדוד את המוח שלך, זה מכניס לך התנהגויות חדשים, וגורם לך להיות מקושר למכשיר"

"לא משנה לי מה הכוונה של המעסיקים שלי, אם הם רוצים או לא רוצים לעצב את המוחות המחשבות והרגשות של האנושות, אבל זה מה שהם עושים. העולם אומר שהטכנולוגיה היא 'נייטרלית', אתה יכול להחליט בעצמך במה להשתמש ובמה לא, אבל המציאות היא לא כך, הם רוצים שכולם ישתמשו עם זה בצורה שיוכרחו לצרוך את זה כמה שיותר, זה המהלך שלהם"

"מתי בהיסטוריה היה דבר כזה שכמה אנשים בחברות הטכנולוגיה, יקבלו האפשרות לעצב רגשות של מליארדי איש מדי יום ביומו?"

הבד"ץ.

כעת הגענו לתמונה ברורה על קצה המזלג - מילות מפתח לדמותו ומהותו של משגיח.

עיסוק נוסף באמצע השנחה

נוכח אחריות גדולה שכזו, החובה להתבונן האם ניתן למשגיח לעסוק בדברים נוספים בעת מילוי תפקידו הרם, האם בעת אשר קיבל הוראות שלא להחסיר אפי' דקה אחת ממשמרתו, ואין לו להסיח דעתו ממשמרתו, עליו לעמוד בה בשמירה מעולה כעל בבת עינו, האם מותר לו לעסוק בעת שהוא בדברים אחרים.

על כך נעתיק ממה שמובא בגליון "ההשגחה" (וכן בספר שערי דמעה עמוד תתק"ח) מובא סיפור ממרן הגאב"ד בעל שערי טוביה זי"ע:

"בארץ מוצאו בלגיה ראה פעם משגיח יוצא למשימה כשרותית ומכניס לכיסו ספר תהלים בנימוק כי הוא רוצה לנצל את הזמן המיותר כדי לומר פרקי תהלים, רבינו מיד הורה לו להשאיר את ספר התהלים בבית, באמרו כי בתפקיד הכשרות צריך להתמסר ללא גבול ולא להקדיש רגע אחד למטרה אחרת."

ממש דברים כדרכונות, מבהיל על הרעיון.

*

לעניינינו, אם כי באמירת תהלים אמורים הדברים הרי כ"ש ק"ו ב"ב של ק"ו כאשר מדובר במכשיר ש'מסיח' - בקום ועשה - את הראש מהשטח, וזרם ההודעות גורמות לו להיפך ריכוז, ולקלות דעת, ולשקוע במכשיר זמן רב, הרי קשה לומר שמוחו של אותו משגיח 'ער ודרוך' לכל תרחיש.

לפני תקופה התפרסם בעולם מאמר ארוך בת 144 דפים מאיזה גוי בשם 'טריסטון העריס' בו הוא כותב שהוא עבד באחת החברות הטכנולוגיה המפורסמות ועזב אותה מרוב תסכול, כשראה בעצמו האיך כמה אנשים משתלטים על מוחות מליארדי האזרחים בעולם, ולצורך הענין נעתיק קצת מדבריו שם (בתרגום מאנגלית):

הרי לנו, גודל האחריות המוטל על כתפי המשגיח, וחשיבות תפקידו הנשגב למען זיכוי הרבים בטהרת וכשרות הבית.

עירנות וריכוז

לצד לאחריות, נדרש גם המון עירנות וריכוז, יש על כך דוגמאות אין ספור, וננקוט באחת מני אלף ממה שהובא במדריך הכשרות תשפ"ג (ח"ב, עמוד 19), בזה"ל:

"נמנע ממכשול גדול, גם הפעם בזכות החוש המפותח של המשגיח. זה קרה בחודשים האחרונים, בתוך מפעל שוקולד מכובד, כשאר חשדו של המשגיח התעורר, בעקבות שינויים בלתי צפויים ומובנים בכמויות חומרי הגלם. בעקבות זאת העלה המשגיח השערה בלבו, כי בניגוד למקובל, ייתכן שבמפעל זה מתקיימים קווי ייצור אחרי שעות העבודה הרגילות, כמו בשעות הלילה המאוחרות ולכן הוא החליט בעצת מוקד הביד"צ נגד הונאות, לעקוב אחרי המתרחש במקום אחרי שעות העבודה, עד השעות הקטנות של הלילה. כאשר יגור כן בא, בשעת לילה מאוחרת הוא הבחין לפתע כי שערי המפעל נפתחים ורכבים נכנסים ויוצאים ממנו. הוא התקרב בזהירות והבחין כי אכן, מיכלי שוקולד מוכנסים את המפעל באישון לילה. אחרי עיון יסודי וצילום הממצאים, התברר כי מדובר בשוקולד המכיל חלב נכרי!"

אכן סיפור למופת, שהעירנות והריכוז של כל משגיח בתפקידו קריטית גורלית ומכריעה, ולגודל תפקידו אסור לו לסמוך על עזרה טכנולוגית כלשהי, יהיה מה שיהיה אם זה מצלמות, או רחפני צילום, או כל סוג אחר, גם אם העזרה עומדת לצידו, הרי עליו לפקוח שבע עינים ולא להסתמך עליה, כפי שנכתב שם (עמוד 12):

"גם כאשר עומדים לעזרתך כלי צילום משוכללים ואמצעים טכנולוגיים מתקדמים, עדיין נדרשת יד על הדופק של משגיח בשר ודם המיומן בתפקידו, ער ודרוך לבצע את משימות הכשרות, כראוי במסורת

אצלו אין כזה מושג 'אי אפשר'

"היה זה כאשר באחת השחיתות דעדתנו בחור"ל, העלו השוחטים דרישה מסוימת בענייני כשרות. בעל המפעל התעקש ועמד על דעתו שזה לא רלוונטי ואינו בר ביצוע.

אחד מיבואני הבשר שנכח במקום פנה אליו ואמר לו: "אם מדובר בדרישה של הרב בראנסדורפר - אין לך ברירה אלא לעשות את הנדרש, משום שאצלו אין כזה מושג אי אפשר, מבחינתו הכל אפשרי".

(דורות פר' אמור תש"ע)

הוואטסאפ, כל השטותים והבלים שכל טמבל נכנס לו בראש, הוא מכניס לו, וכל רגע הוא מסתכל, אני לא יודע מה לעשות איתו, זה האייפון הכשר, זה נורא ואיום..."

"פה אנחנו פרוצים לכל המידע שבכל העולם, ושולחים ובאים, הראו לי, אני רואה ב'כשר' יש כל מיני פירצות, הכל על האייפונים הכשרים, שזה ממלא את הראש בכל מיני שטותים..."

"א בוש און א חרפה, גם אצלינו בוואטסאפ, א בוש און א חרפה מגיעים תמונות לא צנועות, ורואים את זה. וצריך להוציא את זה. דיברנו על זה הרבה, זה עדיין לא בוצע, זה חייב להיות..."

"מה זה הדבר הזה שמשגיחים שלנו שולחים תמונות מרציחות או מתאונות, מדברים שאנחנו לא רגילים לזה, זה מטמטם לנו את הראש, אנחנו לא רוצים את זה..."

"בדיוק ע"ז נאמר תשעים ותשע אחוז כשר באייפון, זה מאה אחוז גזל ורציחה וגילוי עריות, מגיעים לזה, ס'איז גרויסע צרות, ווער ס'גלויבט נישט, זאל זיך בודק זיין..."

מזעזע ומחריד!, אם כי הדברים נאמרו לפני כמה שנים, הרי הדברים מלמדים ופותחים צוהר על מה המדובר, ובמיוחד

לילך לשם. ומרן זי"ע ניסה לברר אצל כמה מאנשי העיר אודות ענין זה וקיבל ב' צדדים חלוקים, חלקם אישרו את החשש, ואחרים טענו להיפך שזה מקום מהודר ביותר, והסבירו שיש קטע שהמים עוברים דרך מערה צרה וארוכה והוסדר שהגברים נכנסים מצד אחד והנשים מהצד השני, וכך אין מצב שיראו אחד את השני כלל. ומשראה מרן ששני דיעות סותרות לפניו החליט לקרוא אחד מהיהודים הפשוטים שעמד בצד והסביר לו את שני הצדדים, ושאלו מה הוא אומר על כך, והלה ענה כמסיח לפי תומו: "אם רוצים לראות בדוקא אז ניתן לראות, ואם ניתן לראות אז רוצים לראות".

זה שמרן הסמיך את הסיפור לענין הכשרות מראה לנו כמה אחז מרן בחשש זה, במיוחד בענייני כשרות, שבהיות ויש אפשרות, אזי עלינו לחשוש שמהיתר יבוא אל האיסור.

ובנידון דידן, אין מהצורך להשאר בחשש גרידא, כי לדאבונינו הרב ניתן לומר בפה מלא, בבחינת יבואו הם ויעידו על עצמם, היה זה באסיפה השנתית של המשגיחים, נעמד לדרשה הרה"ג ר' מרדכי גוטפארב שליט"א מראשי ק"ק תו"א, ובתוך דבריו אמר דברים אלו - מילה במילה מההקלטה - ונביא כמה ציטוטים מתוך הדרשה:

"אני מתפלא על ההנהלה של ועד הכשרות, שעדיין לא סגרו את

ואם יאמר האומר, הרי המכשירים של המשגיחים הרי הכי מסוננים והכי טובים שבשוק, ולא שייך יותר טוב מזה.

הנה, הוא אשר דיברנו, טרם נגענו בענייני מראות אסורות או עיסוקים שאינם קשורים לכשרות, עצם המבנה של המכשיר בנויה בצורה שגורמת באופן מוצהר להפרעת ריכוז, וריכוף מעל פני השטח, וכל המחזיק בה נסחף שלא ברצונו לקרוא ולהגיב במהירות שיא, כך שהוא מאבד שליטה עצמית.

ומי מדבר על העובדה שהרבה משגיחים נמצאים בחור"ל, בארבע כנפות העולם, הרחק מעין רואה בודדים בעולמם במשך כמה ימים ולפעמים אף שבועות וחודשים רצופים ללא משפחה וללא מכרים ה", והדבר היחיד שלצידם היא רק המכשיר... ואם על איבוד הריכוז והעירנות דיברנו, הרי די לנו בכך.

האם יש בעיות במכשיר?

אמנם למען האמת, חיים אנו בדור שהתמימות ההונגרית חלפה עברה מן העולם, ואין מי שיכול לומר ברוגע שבאמת די לנו בכך...

ולפני שנתקדם בצעד נוסף נעתיק כאן (עזר בקודש עמוד יב) ממה שסיפר מרן הגאב"ד הגה"ק מסאטמאר זי"ע:

"כאשר קיבל עליו את עול הרבנות בעיר קראלי, הלך לבדוק את כל ענייני הקהילה כנהוג, וכאשר הגיע לבית המטבחים ראה שאחד הקצבים - יהודי פשוט - יש לו המפתח של המקום, ועל אף שרק המשגיח היה לו את החותמת לסימון הבשרים, בכל זאת עורר מרן זי"ע שעצם העובדה שיש מפתח לעוד אחד חוץ מהמשגיח - יש כבר על מה לחשוש. ואז הסמיך לזה מעשה פלא שהיה לו בעיר מוזשאי - לשם הזמינוהו מזמן לזמן - באחד מביקוריו שם, כאשר נכנסו אליו כמה בעלי בתים חשובים וביקשוהו שיעורר בדרשתו שבהיות ובנהר שעובר דרך העיר ניתן להכשל בראיות אסורות רח"ל ע"כ לא נכון

**סיפר מרן הגאב"ד
בעל שיערי טוביה זי"ע:**

**"בארץ מוצאו
בלגיה ראה פעם
משגיח יוצא
להשגחה ומכניס
לכיסו ספר תהלים
בנימוק כי הוא
רוצה לנצל את
הזמן המיותר כדי
לומר פרקי
תהלים.**

**רבינו מיד הורה לו
להשאיר את ספר
התהלים בבית,
באמרו כי בתפקיד
הכשרות צריך
להתמסר ללא גבול
ולא להקדיש רגע
אחד למטרה
אחרת."**

כאשר המציאות היא שלפני כמה שנים ידעו פחות - בכלליות המאבק הטכנולוגי - על הבעיות, אשר עם הזמן רק החריפו. וכאמור לעיל שגם ללא הבעיות החמורות די לנו בכך שהמוח מרחף ושקוע במחוזות אחרים, והוא לא כאן בשטח, ובאיבוד הריכוז והעירנות הרי כל הייצור שעובר תחת ידיו בסימן שאלה...

המכשיר משנה את התפיסה

ידועים דברי הרמב"ם שכל אדם מושפע מסביבתו - אם על כל אדם בכל הדורות נאמרו הדברים, הרי בדורינו אנו בדור הטכנולוגי - הדברים ברורים ומוחשים עשרות מונים.

כל המחזיק במכשיר זה משתנה בפנימיותו בעל כרחו, הוא לא תופס אפי' שהוא עושה משהו לא שגרתי, משהו שלולא המכשיר הוא לא היה עושה בחיים שלו.

וננקוט סיפור אחד מהתקופה האחרונה ממש, להמחשת הנושא, במדריך הכשרות (עמוד 21) מסופר:

"אל כל בית מבני ישראל הגיעו הדי שאון רעידת אדמה במדינה הטורקית הגדולה, בהתגעש מוסרות תבל, אשר הביאה לעשרות אלפי מתים ורבבות פצועים וחסרי בית... (נדלג על כמה קטעים לא חשובים) - "תוך כדי שמירת קשר טלפוני של ועד הכשרות עם אחד המשגיחים, הוא שוב חווה סדרת רעידות אדמה נוספות, אשר אמנם היו נסבלות יחסית, והפעם הספיק המשגיח לברך בהתרגשות "ברוך... עושה מעשה בראשית", כשהרבנים שומעים את ברכתו דרך הטלפון".

כך מתואר הסיפור במדריך הכשרות מילה במילה.

והאמת?, לחרפתינו ולבשתינו, משגיח זה הצטלם עם המכשיר שלו בשיחת ווידאו בעת הרעידה, ופירסם את זה בתקשורת קבל עולם ומלואה... אנו סמוכים ובטוחים שהמשגיח החשוב דנן, אילולי העובדה שהמכשיר שיבשה את דעתו... לא היה עושה כך אם היה רואה איזה צלם תקשורתי - אפי' חרדי - הוא לא היה חולם

להתקרב אליו להתראיין ולהצטלם.

נקטנו דווקא בדוגמא הנראית כמשהו זוטר - וזאת על אף שיש באמתחתינו סיפורים מחרידים בהרבה, מטעם הפשוט כי די לנו בסיפורים זוטרים אלו להמחיש האיד השינויים קורים צעד אחר צעד לאט לאט בלי שהאיש ירגיש זאת, ובהתחלה יאמר למעורר "נו, מה אתה עושה עסק מזה", כן, ממש כדרכו של היצר, היום אומר לו עשה כך ומחר וכו'...

ההתקרבות למושגים מנוכרים

נקודה נוספת שעלינו להרחיב עליה היא, שיטת השיווק דרך הרשת החברתית, והיא, שאין טעם להראות את המוצרים ותו לא, לפני הכול יש לקיים שיח משותף וידידותית, ע"י התכתבויות הלוך ושוב בוואטסאפ, בכדי לקרב לבבות, ורק אחרי שמצליחים להתיידד עם הזולת, אזי מציעים את המוצרים ואז העיסקה עוברת חד וחלק, הרבה יותר קל.

אגב, גם בוועד הכשרות השכילו לעודד מהלך זה - כמובן בדרך מכובד והולם - בכדי לתפוס את לב בעלי המפעל שישתפו פעולה בצורה מושלמת, ועל כך הרחיב הגאון ר' גבריאל נויפלד שליט"א בדרשתו הנ"ל:

"הוא חייב להשתלב עם הסביבה בה הוא נמצא, גם אם האנשים שם הם לא לפי התכונה ולא לפי האופי שלו, 'הרמוניה מושלמת' זה מה שנקרא 'השתלבות עם כל סוגי האנשים הסובבים אותו' על כל מגרעותיהם, גם אם אינם לרוחו. וזאת היא התרופה המועילה ביותר להתקדם, באם אין הרמוניה 'ההתנשקות החזיתית' מחכה אי שם באיזשהו מקום בפתח והיא תבוא. ההרמוניה נותנת למשגיח כלים להתמודד עם בעלי מפעל נוקשים, עם בכירים קשיחים, ועל ידי כך לעמוד בדרישות כשרות ללא וויתור".

לעניינינו, הבה ונתבונן, באם ההתקרבות לבעלי המפעל ועובדיהם חשובה לצורך ההשגחה, ומעודדים את זה לצורך הענין,

אם בסכנה גשמית, היו מתייחסים להם בכובד ראש שכזה, עד כדי כך שלא היו מקבלים מפעלים בשביל כך, לא היו מחפשים דרך האיך להסתדר, פשוט חד וחלק 'לא' למען שלום חייהם של המשגיחים החשובים.

הרי על אחד כמה וכמה אלף אלפי פעמים ככה, כאשר לנגד עינינו עומד גורל חייהם הרוחניים של כלל המשגיחים, שלום ביתם ושלום צאצאיהם, כל זה עומד בפני סכנה, ומי יוכל לעמוד ולהסתכל בעינים של אלו ביום פקודה...

*

ובכן, אחרי כל זאת, נקווה שייכנסו הדברים ללב קוראיהם, יסיקו המסקנות הנדרשות אשר בוודאי תרומם קרנה של עדתינו ותאיר כבודה באור יקרות, מתוך טהרה אמיתית כראוי וכיאות לתפארת עדתינו, ולתפארת אבותינו ורבותינו, מייסדיה ומנהיגיה זה שנות דור.

שעות ביממה. ונימק את הדבר ב 4 טעמים... וסיבה רביעית, אחרי עבודה מעל 12 שעות בנסיעה בדרך חזרה במצב של עייפות, הדבר עלול להגיע למצב של סכנת נפשות רח"ל".

ובהזדמנות אחרת, בעת שהיו סכנות בשטחים מפני הערבים, ישבו רבותינו הביד"צ לטכס עצות האיך ומה לעשות עם המשגיחים שאמורים לסייר שם, וכך נכתב במדריך הכשרות תשנ"ה (עמוד כד):

"לא נוכל שלא להיזכר בחרדות ודאגות ואף בסיוטים הקשים שהיו מנת חלקינו עת אשר ישבנו לתכנן את צעדינו - המצב המתוח והמסוכן בשטחים... 'ועד השמיטה' נצטווה שוב מרבותינו הגה"צ הביד"צ שליט"א לא לחסוך בממון ולהשקיע כל הדרוש כדי לאפשר למשגיחים לעשות עבודתם נאמנה ככל אשר יושג עליהם תוך כדי הבטחת שלומם בעז"ה".

הרי בעידן של היום, כאשר כל השיחות מתקיימות דרך המכשיר, מחריד לחשוב איזה סוג של שיח עובר בין המשגיח הבודד לבין עמיתיו בעבודה, ואולי אף גרוע מזה איזה תמונות ו... הוא מקבל שמה.

אבל שוב, כפי שהדגשנו, גם ללא מחשבות אלו, וגם ללא שום מכשולות, די לנו בזה שהראש שלהם לא כאן, וכפי שהרחבנו לעיל.

מסכנה גשמית לסכנה רוחנית

כמדומה שאחרי כל הנ"ל רואים במוחש גודל הסכנה הרוחנית בו נמצאים כלל המשגיחים, ואחריהם כל התוצרת שעוברת תחת שבט הביקורת שלהם, אשר תוצאותיו מי יסורנה.

אנו סמוכים ובטוחים שבאם היו יודעים בראשית הדרך לקראת מה הולכים, הרי בוודאי שלא היו נכנסים לזה.

כל בר דעת מבין שכאשר מדובר בסכנה גשמית, לשלום חייהם של המשגיחים, אזי היו מתייחסים לזה בכובד ראש, וכפי שמובא בקונטרס זכור זאת ליעקב (עמוד 59):

"אני לא יכול לקחת אחריות על משגיח שייזקק לגמוע מרחקים גדולים בנסיעות על כבישי אוקראינה המיושנים שהינם בחזקת סכנה!..." כך הייתה תגובתו של הגאון רבי יעקב בלוי זצ"ל כאשר הונחה לפניו שאלת ההכרעה אם להעניק תעודת כשרות עבור פס יבוא חדש של שמן ממפעל הממוקם באוקראינה הרחוקה. "הכבישים באוקראינה הינם מרוטשים ומסוכנים לנסיעה, ועבור ההשגחה שלנו מוכרחים שישהה משגיח במקום זמן רב, מה שיחייב את המשגיח לנסוע שעות רבות על אותם כבישים, ולכן אינני יכול לקחת אחריות..." בכך תם העניין.

וכן עוד שם (עמוד 79):

"סיפר הרב גבריאל פפנהיים מנכ"ל ועד הכשרות שרבינו הקפיד מאד ששום משגיח לא יעבוד יותר מ12

לפתע קם הראב"ד ממקומו דפק על השלחן וזעק מנהמת לבו...

מרן הראב"ד פוסק הדור הגאון האדיר רבי ישראל יעקב פישור זצוק"ל, היה מקפיד מאד בכל הזדמנות שהגיעה לענייני פרנסה של יהודים, בכל הכרעה בנושא שכזה, היה שוקל במאזני צדק, האם לא יקופח איזה יהודי מפרנסתו עקב כך.

היה זה בשנת תשנ"ט כאשר רבותינו הביד"צ דנו באחד מפרצות הטכנולוגיה, ועמדו לפרסם קו"ק בנידון. הדיינים עברו על הנוסח שוב ושוב, והיות והוזכר בו גם ההתמודדות בענייני פרנסה, עמדו שם כמה מבעלי פרנסה שניסו להצטדק בדבר קיפוח פרנסת ישראל, והמתינו לראות מה תהיה תגובתו של הראב"ד על סעיף הנוגע לעתיד פרנסתם של ישראל.

לפתע קם הראב"ד ממקומו ודפק על השלחן וזעק מנהמת לבו: "וואס! מיינט איהר אז מיר וועלן צולאזן אידן צו ארבעטן אין די קלויסטערס?" (מה! ההנכם חושבים שנוכל לאשר ליהודים להתפרנס במנזרים?!), ותיכף חתם על הכרוז.

תורה הקדושה התחנני בבקשה

מכתב תחנונים מעשרות מורי צדק דעדתינו שליט"א

באנו בזה לעורר על דבר הפרצה הנוראה בכרם בית ישראל אשר מתפשט והולך נגע המכשירים הטמאים הנקראים 'סמארטפון' ודומיו, אשר רבים חללים הפילה עד שירדו לבאר שחת.

ע"כ באנו לחזק את האברכים ואת כל מי שיראה ה' בוער בלבו שאם יראה מי שמשתמש בכלי הנ"ל ברבים שיש לעורר אותו בתחילה בנעימות ובתחנונים שלא יגרום קלקול לאחרים, ואף אם יהיו מי שיתלוצצו עליו מ"מ יקיים מ"ש הרמ"א ריש או"ח ואל יבוש מן המלעיגים עליו בעבודת השי"ת, וע"י שיעוררו וימחו במי שמחזיק הכלי הנ"ל הרי זה יגרום בושא לכל יראי ה' שלא יחזיקו כלי הנ"ל וכ"ש שלא יוציאו ברשות הרבים.

ועוד באנו בזה בתוספת בקשה מיוחדת אל העוסקים עם הציבור וועדי ומשגיחי כשרות (וכל שאר עסקני ציבור)

שלא להשתמש כלל עם שום סמארטפון אפי' מסונו

וכפי שכבר הורו גדולי ישראל זצוקלל"ה ויבדל"ח שליט"א

אשר מלבד המכשול הפדטי שבזה, יש בזה מכשול גדול לציבור אשר למדים מהם ביותר והוא משריש ומרחיב את הפירצה אל תוך המחנה

ועל השומעים תבוא ברכת טוב כל הברכות הנאמרות על מזכי הרבים (ולא חלילה להפך ח"ו). ובפרט שיש אופנים אחרים וודאי החובה שלא להיזקק למכשירים הנ"ל כלל, ואף בלא זה אין שום היתר כלל.

ובזכות שמירת הגדרים בכרם בית ישראל ישמור הקב"ה את כל ישראל מכל שעות רעות המתרגשות ובאות לעולם וחסד ה' יסובב אותנו תמיד אמן ואמן.

וע"ז באעה"ח קיץ תשפ"ג לפ"ק

צבי ליברנמטש

מרא דאתרא רמה ג' בי"ש

צבי ריבלין

מו"ץ דעדתינו

רפאל סאקס

מו"ץ בק"ק תולדות אהרן

שלמה גשטטנר

מו"צ ואדמו"ר מצאנז טשאקאווא

שלמה וואלדנברג

מרא דאתרא שכונת אחיסמך

שמואל עקשטיין

מו"ץ בקיט"ל סאטמאר

שמעון דוב בראנסדארפער

מו"ץ בק"ק תולדות אברהם יצחק

השגחתינו היא השגחה המהודרת והנבחרת ביותר והמשגיחים שלוחי דידן נינהו, ולענ"ד אסור להם להחזיק את הכלים הטמאים האלו אפילו מסונו

א. בן ציון בייער

מו"ץ ומרבני ועד השחיטה

מאיר הלר

מרא דאתרא קרית חסידים בי"ש

משה זאב זארגער

דומ"ץ קיט"ל סאטמאר

נחמן נתן וויינשטוק

מו"ץ בק"ק ברסלב

נתן הכהן קופשיץ

מרא דאתרא נחלה ומנוחה בי"ש

נתן י. לייב סאבאוויטש

מו"ץ דעדתינו

עזריאל שלום גאלדשטיין

מו"ץ בקיט"ל סאטמאר

עמרם דייטש

מו"ץ בק"ק תפארת ירושלים

צבי ארי' זארגער

מו"ץ בקיט"ל סאטמאר

בפרט להמשגיחים צריכים זהירות יתירה שהוא צריך להיות ירא שמים מרבים שצריך לתפוס מכשול קטן ואם הראש מונח בדברי הבל וליצנות זה לא מוסיף יראת שמים

יודא אליעזר דוד ניישלאס

מו"ץ ואב"ד סערדהאלי

חיים עהרנטאל

מו"ץ בקהל חסידי ירושלים

יהושע אשר כהנא

מו"ץ בק"ק משכנות הרועים

יואל מינצברג

מו"ץ בק"ק תפארת ירושלים

יוחנן פריינד

מו"ץ בקהל חסידי ירושלים

יחזקאל אלימלך לינדר

מו"ץ בק"ק פרושים

יעקב דוד האלבערשטאם

מו"צ ואב"ד צאנז טשאקאווא

יצחק בראנסדארפער

מו"ץ בק"ק תולדות אברהם יצחק

ישכר דוב פרענקיל

מו"ץ בק"ק תולדות אברהם יצחק

עיני ראו ולא זר ירידות חמורות של נושאי הכלים וגם ידעתי שיש כהיום פתרונות שונים - ובכל אופן לא מצינו בשום מקום היתר להכנס לחששות חמורות כאלו לשום סיבה לא פרנסה ולא השגחה וכל כיו"ב והאריכות בזה למותר. באעה"ח מחכה לישועה

עקיבא הלוי וואזנר

מרבני שכונת פאג"י